

CEIP
MESTRAL
BENIDOLEIG

Nom i cognoms de la coordinadora

Cristina Diaz Femenia

Centres de l'agrupació

CEIP Gabriel Miró

CEIP JM Paternina

CEIP Azorin

CEIP Mestral

CEIP L'Arenal

ÍNDEX

2.1- Justificació

- Concreció dels objectius
- Objectius Generals i Objectius Específics

2.2- Projecte

- Marc teòric
- Originalitat
- Metodològia aplicada al projecte
- Sostenibilitat
- Transferència
- Participació
- Caracter inclusiu
- Plurinligüisme

2.3.- Avaluació i impacte

1. Indicadors
2. Instruments d'avaluació
3. Anàlisis de resultats
4. Impacte/Propostes de millora

2.4- Conclusió

2.5- Annexos

2.1.- Justificació.

El projecte des de la seua premissa és un projecte de centres agrupats, que naix a causa de l'experiència en l'execució de programes de desenvolupament mediambiental dels centres participants, que els uneix aqueixes inquietuds d'introduir l'educació mediambiental en aula (a través de l'Agenda 21 Escolar) i a crear zones verdes en els centres com a recursos didàctics, entre ells, l'hort ecològic, boscos comestibles i mediterranis, estanys d'aigua, galliners, entre unes altres. Tot açò s'ha desenvolupat a través del tècnic extern, Jose Manuel Bisetto de Agrícola Recupera, que ha implantat aquests programes formant a l'alumnat i professorat per a la consecució dels objectius, aconseguint la seua execució a nivell de centre.

Treballar en un marc de centres agrupats, compartint un projecte de desenvolupament mediambiental i ecològic global ens permet compartir coneixements, experiències, problemàtiques, entre unes altres, com un exemple de la creació d'una Xarxa de Centres Educatius Sostenibles. Compartir un projecte amb alumnat i professorat d'altres centres que augmentarà la riquesa de l'aprenentatge que ens proposem, si parlem de desenvolupament global no podem eludir la integració en el desenvolupament educatiu del nostre entorn.

Els centres agrupats i la seua informació es detallen a continuació:

	CEIP GABRIEL MIRÓ	CEIP AZORIN	CEIPJM PATERNINA	CEIP MESTRAL	CEIP L'ARENAL
MUNICIPI	CALP	CALP	CALP	BENIDOLEIG	XÀBIA
NOMBRE ALUMNES	460	400	440	84	453
NOMBRE PROFESSORAT	34	31	29	9	31
ATENCIÓ	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA
PERSONA ENCARREGADA	Cristina Diaz	M. Angel Pastor	Luis Migeul Lopez Estevan	Noelia Valdivieso	Eva Martínez

Amb aquest programa s'atén a 1837 alumnes i intervenen 134 professores i professors, implicant a 3 municipis i 3 ajuntaments.

El fet de la proposta d'un programa d'investigació i innovació basat en el medi ambient i l'ecologia dins de l'àmbit escolar respon a una trajectòria de treball ambiental que des del 2006 porta fent-se en el CEIP Gabriel Miró que es remunta a anys anteriors. Així doncs, des del curs escolar 2016-2017 i en concret en la resta de centres, CEIP JM Paternina, CEIP Azorin, CEIP Mestral i CEIP L'Arenal, es decideix que el centre coordinador o representant del programa serà el CEIP Gabriel Miró de Calp.

És voluntat de l'Equip Directiu del Centre i del Claustre del CEIP Gabriel Miró, assignar a la persona coordinadora del programa que per la seua trajectòria amb la coordinació d'aquests tipus de programes mediambientals és Cristina Diaz Femenia, la seua dedicació, esforç i motivació es centrarà a continuar treballant amb la matèria del medi ambient abordant noves propostes. La creació d'aquesta proposta ens sembla un instrument molt motivador alhora que un element integrador de múltiples aprenentatges i noves experiències idònies per al nostre alumnat.

Les tasques i responsabilitats definides per dur a terme aquest projecte, des de l'agent coordinador, seran les següents:

- a. Escometre la sol·licitud respectant terminis, temps i modalitats previstes per la convocatòria.
- b. Gestionar els fons del projecte i realitzar la coordinació.
- c. Afavorir la participació i coordinació entre tots els centres, creant una dinàmica entre els participants i centres participants.
- d. Es compromet a facilitar i ajudar en la realització de les activitats desenvolupades en el projecte.
- e. S'encarregarà de gestionar i recopilar els materials i recursos didàctics creats i desenvolupats de cadascun dels centres.
- f. Gestió financera i comptable durant el desenvolupament del projecte.

Els centres educatius participants desenvoluparan la seua part dels continguts i responsabilitats dins del programa EcoEscoles, tant materials i el seu disseny, prepararan la posada en comú i les dades per a l'avaluació i difusió de resultats, control pressupostari, que a través de reunions ordinàries, jornades de formació i esdeveniments es realitzarà el seguiment i control dels mateixos.

La justificació d'aquest projecte esdevé a través d'unes activitats de preparació del present projecte que es van iniciar al maig de 2014-2015 després de generar-se diferents programes d'Agenda 21 escolar en els centres a través del Tècnic Jose Manuel Bisetto del Centre d'interpretació i formació denominat Agricològia, l'embrió del mateix. Després d'haver contactat amb els centres participants, es va iniciar un procés de treball conjunt i coordinat amb la finalitat de perfilar i dissenyar les línies estratègiques del projecte medi ambiental i ecològic basat en el respecte a la naturalesa.

Després d'haver elaborat un pre-projecte i treballat en els centres de manera individual, a partir del mes de juliol es decideix treballar conjuntament a diferents centres educatius, iniciant-se una ronda de contactes amb la intenció de difondre i sumar entitats locals i regionals involucrades en el projecte, la qual cosa ens va portar presentar-ho a diferents agents que, encara que de forma directa no participen, si poden ajudar a la consecució de les activitats i objectius, facilitar certs processos administratius i cooperar amb l'equip coordinador en funció de les necessitats demandades.

○ **Concreció dels objectius: objectius generals i objectius específics**

El nostre projecte contribuirà a millorar la qualitat i el desenvolupament de la diversitat de l'aprenentatge, l'educació i la formació, mitjançant el desenvolupament d'enfocaments innovadors i la difusió de bones pràctiques; mitjançant el foment de l'ensenyament i l'avaluació de xicotets projectes, per al desenvolupament d'habilitats transversals com la creativitat, la productivitat, els idiomes, les competències. Promourem l'adopció de l'aprenentatge col·laboratiu i el pensament crític, l'ús de les TIC, recursos educatius oberts i la incorporació de tècniques d'aprenentatge actiu. Açò donarà lloc a un augment de la motivació per a aprendre, una major retenció de coneixements i idees, una comprensió més profunda i actituds positives cap a l'educació ambiental i l'ecologia tant en el centre com a nivell local i comarcal.

El principal objectiu del projecte és crear un marc de centres agrupats compartint un projecte de desenvolupament mediambiental del local al global, que permeta conviure junts, alumnes i adults com un exemple d'educació per a la ciutadania. Una cooperació basada a desenvolupar eines que afavorisquen la implementació de programes mediambientals en els centres educatius i l'entorn i a diferents agents (professorat, alumnat, famílies, resta de la comunitat educativa i entorn, entre altres), fomentant l'intercanvi d'experiències i coneixements.

Entre els objectius que es pretenen aconseguir és dotar a l'alumnat d'una sèrie d'eines i procediments, de manera que siga l'alumne qui prenga les seues pròpies decisions, valorant aspectes d'eficàcia, viabilitat i sostenibilitat. Els alumnes i equip educatiu seran acompanyats en

aquest procés per professionals en educació medi ambiental i persones majors que transmeten la seua experiència i sabers donant importància als coneixements no escrits en el medi ambient i l'agricultura. Tot açò contribuirà a un augment significatiu dels recursos didàctics i pedagògics dels docents involucrats en el projecte.

Pretenem afavorir els mecanismes adequats que permeten la posada en pràctica de les idees, canalitzant la iniciativa individual o de grup per a poder extrapolar-les als altres centres.

Contribuir a l'adquisició de bons hàbits fóra de l'aula, en un entorn basat en la pròpia naturalesa, desenvolupant la col·laboració, la resolució de problemes, el pensament creatiu, habilitats que poden ser útils en qualsevol àrea i en les experiències vitals dels alumnes.

Detallem els objectius bàsics que motiven aquest projecte:

1. Fomentar activitats d'educació ambiental: canvi climàtic, consum responsable, mobilitat, gestió de residus, dèficit d'aigua, agricultura i alimentació ecològica, entre altres.
2. Promoure activitats d'educació ambiental sobre problemàtica ambiental de caràcter local i comarcal: els darrers incendis forestals, gestió de l'espai agrícola, polítiques municipals...
3. Desenvolupar una xarxa de centres educatius sostenibles que implanten sistemes mediambientals i ecològics.
4. Impulsar el treball en xarxa fomentant la participació, la cooperació, l'accés a la informació i l'intercanvi d'experiències entre els centres implicats i altres entitats.
5. Promoure un canvi de pensament, de valors i d'actituds que impulse a la comunitat educativa cap a un model de desenvolupament sostenible.
6. Possibilitar el desenvolupament d'una ètica ambiental, mitjançant la construcció col·lectiva dels valors que inspiren la sostenibilitat.

I altres específics en funció de les activitats o eixides innovadores que s'obtindran en el desenvolupament del projecte¹.

2.2.- Projecte.

○ Marc teòric.

Tota proposta educativa exigeix la concreció prèvia de un cos conceptual de referència. Com una de les finalitats de l'Educació Ambiental és la comprensió i construcció d'estructures conceptuais que expliquen el funcionament de l'entorn, cal dilucidar quins són aqueixos conceptes clau que garantisquen un saber orientat a l'acció.

A més, si bé sembla demostrat que el coneixement per si només no produeix canvis automàtics en les conductes, la qual cosa si existeix és una relació cíclica de reforç entre els coneixements sobre l'entorn i les actituds ambientals, i que aquestes marquen determinades tendències de comportament cap al medi ambient (Benayas, 1992; Ransey i Rickinson, 1976; Stern, 2000), i açò influirà que les persones desenvolupen conductes adequades respecte al mitjà d'acord amb valors assumits lliure i responsablement.

En conseqüència, si es reconeix que es necessita un suport teòric que ens permeta comprendre el nostre medi, caldrà establir aquest marc de referència, doncs en

1

aquesta temàtica cap acció aïllada pot ser efectiva, es precisen un entramat de mesures que es recolzen mútuament.

És per aixó que el nostre projecte queda contextualitzat dins d'un marc teòric basat en la cooperació per a la Innovació educativa mediambiental i ecològica i l'intercanvi de bones pràctiques dins d'un marc de desenvolupament educatiu, per a la cerca de l'equilibri entre la sostenibilitat de l'entorn rural i l'educació.

El nostre projecte de centres agrupats, de manera estratègica, es basa a desenvolupar un projecte transversal en el camp de l'educació i formació, que servisca com a base per a potenciar i motivar l'interès per l'esperit d'emprendre i iniciar una consciència i xarxa d'escoles de base mediambiental i ecològica, en definitiva les EcoEscoles.

○ Originalitat

Les innovacions que es desenvoluparan en el projecte consistiran a posar en pràctica activitats en les quals els alumnes siguin actors dels seus propis projectes. Les tres principals activitats o productes intel·lectuals a desenvolupar en el projecte són:

1.- Agenda 21 escolar "EcoEscoles", desenvolupant un programa en aula basat en el medi ambient i l'ecologia. Aquest es desenvoluparà durant una jornada escolar completa per setmana en cada centre adherit al programa; de manera que, tots els nivells educatius participaran del projecte, tal com es mostra en la següent figura:

La descripció de cada unitat temàtica i els continguts generals es poden veure en l'Annex I.

El disseny d'aquest producte intel·lectual permet, no solament la seua extrapolació a altres espais i centres de formació afins, si no, que a més, permet que siga una eina d'auto-aprenentatge per a, les persones involucrades en el seu disseny, així com per a la resta de la comunitat educativa i qualsevol persona amb possibilitats d'accés a la xarxa. De la mateixa forma, es garanteix la difusió dels resultats dels productes intel·lectuals, ja que el contingut del curs final estarà disponible en la plataforma o portal educatiu (www.ecoescoles.org).

2.- Crear i desenvolupar materials i recursos pedagògics basats en els continguts de l'Agenda 21 escolar "EcoEscoles", formats per una recopilació de dades i experiències pràctiques reals per a l'ús principalment de l'alumne, professorat i comunitat educativa.

Aquest producte intel·lectual persegueix cercar, seleccionar, desenvolupar, construir, connectar i cohesionar els coneixements que ens aportaran des de les 7 àrees de treball esmentades anteriorment, que serviran com a complement addicional de l'Agenda 21 escolar "EcoEscoles" i com un recurs d'entrada en la consecució del portal educatiu (www.ecoescoles.org).

Tots i cadascun dels materials pedagògics que es vagen elaborant, així com altres recursos o eines per a l'aprenentatge, seran flexibles i adaptades, per a afavorir un auto-aprenentatge, servint com a base o guia per als alumnes i professorat en particular i per a la societat en general.

Els recursos i materials pedagògics obtinguts com a producte intel·lectual, quedaran oberts i disponibles a tota la comunitat educativa i professional. Aquests seran desenvolupats i creats com a unitats independents, encara que interrelacionades, d'aprenentatge, que es podran adaptar a altres contextos educatius de les famílies del medi ambient i ecologia.

L'execució de les activitats del projecte es durà a terme mitjançant la Fase d'Execució del projecte, coordinada entre els centres i supervisada pel coordinador, seqüenciada i dirigida a través dels 7 blocs de continguts assenyalats en l'Agenda 21 escolar "EcoEscoles". Cadascun d'aquests set blocs presenta una transferència de coneixement a altres plataformes i una elevada adaptabilitat dels recursos, amb la finalitat d'assegurar el seu ús compartit i la seua màxima difusió, aspecte essencial per a l'impacte dels projectes.

3.- El Portal educatiu (www.ecoescoles.org), finestra oberta d'intercanvi d'informació entre tots els participants i comunitat educativa. Aquest portal afavorirà el plurilingüisme en ser una aplicació oberta a la societat on s'intercanviaran recursos, utilitzant com a llengua vehicular el valencià i també donant la possibilitat de la utilització de les llengües cooficials; així com, llengües estrangeres implantades en el sistema educatiu valencià.

Aquest producte intel·lectual naix a partir de les experiències, continguts i activitats lligades als productes intel·lectuals 1 (Agenda 21 escolar "EcoEscoles") i 2 (materials i recursos pedagògics), que una vegada avaluats, serviran com a base per al muntatge i actualització en una plataforma educativa on-line, que permeta un elevat grau d'interactivitat, mitjançant eines de codi obert i l'ús de potents difusors socials en xarxa, com Facebook i uns altres. (Sempre amb el permís prescriptiu de les famílies).

El portal educatiu proporciona una magnífica oportunitat de millorar i posar en valor la competència lingüística de l'alumnat, tant en les llengües cooficials com en les llengües estrangeres implantades, en aquest entorn eficaç per a l'aprenentatge en línia i, al seu torn, és un suport que facilita i complementa la comunicació entre diferents centres educatius.

És per açò que una de les condicions necessàries en el funcionament i gestió del portal siga la claredat, tant de la interfície principal com de la resta de pàgines auxiliars, amb la finalitat de garantir una major accessibilitat per a tots els nivells educatius i coneixements digitals. El portal ha de ser capaç d'oferir accés immediat i intuïtiu a les eines i fomentar les possibilitats d'aprenentatge que ofereixen aquests entorns. El contingut romandrà classificat, d'una banda, atenent a les 7 Unitats Temàtiques en el projecte, i, per l'altra, al desenvolupament cronològic de les activitats que es duguen a terme i els resultats obtinguts, amb la finalitat d'assegurar la màxima eficiència del portal quant a l'accés als recursos educatius generats.

A més, aquestes eines ofereixen grans possibilitats a l'hora de realitzar el seguiment mitjançant una gestió continuada, una anàlisi de l'impacte real de les publicacions i materials compartits, així com poder incorporar aspectes de millora a partir de la interactivitat amb els usuaris de la plataforma, formen o no part del projecte.

Per al desenvolupament d'aquestes innovacions, anem a utilitzar un aprenentatge cooperatiu i transversal creant instruments conceptuals per a desenvolupar un treball eficaç, cercant estímuls a la recerca i a la formació permanent.

En les bases del projecte està implícit treballar amb alumnes de diversos nivells i de diverses especialitats reproduint així els diferents escenaris de la vida amb l'entorn mediambiental i el la vida real.

Treballar amb els i les alumnes de forma emprenedora, fent que el projecte siga el de cada alumne, permetent-li viure una experiència formadora, sentir-se capaç i responsable, mitjançant una pedagogia activa basada en que l'alumne és l'actor de la seua formació. Els professors i el tècnic especialitzat que intervindran en el projecte seran guies perquè els estudiants aconseguisquen construir els seus nous coneixements i significatius. Alumnes i equip educatiu seran acompanyats en aquest procés per professionals de l'activitat i persones majors que permeten la formació i la transmissió de sabers. Les activitats reuniran centres locals amb la finalitat de crear una major dinàmica local. Crearem així nous llocs d'aprenentatge, amb relacions diferents a les tradicionals de professor-alumne.

El grup serà factor d'aprenentatge: aprendrem tots, alumnat i professorat a nivell personal i col·lectiu, tant en el saber fer com en el saber estar. El fet d'haver escollit un projecte de centres agrupats pren ací tot el seu significat tant per les activitats realitzades, on l'alumne es trobarà en interrelació amb el medi, com pels coneixements que ells aporten, enriquint-se amb mètodes i hàbits diferents que ampliaran el seu concepte de vida, creant més adaptabilitat i una cultura de treball i esforç.

Utilitzarem la plataforma del projecte per a posar seqüències de treball comuns dins de la tota la comunitat educativa i de diversos nivells d'estudis, construïdes per professionals i/o participants segons l'assumpte tractat.

Comptem amb alumnes de diversos nivells educatius, alguns amb necessitats específiques, i és necessari que aquest alumnat intervinga en el procés d'aprenentatge amb totes les seues capacitats, emocions, sentiments i motivacions perquè l'aprenentatge conceptual siga vàlid. Són necessàries les actituds, valors i normes si volem una adaptació activa de la persona a noves situacions socials i mediambientals; el fet de compartir un projecte de centres agrupats augmenta la riquesa d'aquesta evolució.

o **Metodologia aplicada al projecte**

La metodologia educativa del projecte "EcoEscoles" es fonamenta en:

a. La pedagogia de l'esforç: l'educació es caracteritza per aconseguir que cada alumne desenvolupe el màxim les seves capacitats intel·lectuals i humanes. Treballarem per assegurar que l'esforç de l'alumne és la clau del seu progrés. La nostra acció d'educadors és provocar aquest esforç.

b. Un enfocament constructivista de l'aprenentatge: creiem que és fonamental la relació entre els aprenentatges i la vida. I des d'aquest raonament, els alumnes han de trobar sentit en allò que fan i, des del plantejament d'aquest model constructivista de l'aprenentatge, els ho fem avinent. Partim de la base dels coneixements previs de l'alumne i de la interdisciplinarietat, establint relacions entre els continguts de les diferents àrees curriculars i de manera prioritària amb la realitat i la seva experiència quotidiana.

c. Metodologia activa: l'objectiu és aconseguir que l'alumne siga l'autèntic protagonista del seu aprenentatge sempre orientats i estimulats pel professorat. Els alumnes aprenen a aprendre d'una forma dinàmica i vivencial i els donem eines perquè resten oberts a la vida i a

l'observació del medi que els envolten, per tal que es facen preguntes, que formulen hipòtesis, que facen recerca d'informació, que arriben a les seues conclusions, que s'expressen i facen els seus raonaments.

d. L'ensenyament en la diversitat: el nostre objectiu és que cadascun dels nostres alumnes es conega i accepte la seua singularitat de forma positiva i que en funció d'això es propose exigentment el seu propi creixement.

Adaptarem l'ensenyament a les diferències de nivells, velocitat i ritme en l'aprenentatge de cada alumne. Aquest aprenentatge s'adequa a les capacitats de cadascú, les quals vénen determinades per l'edat, la maduresa i el desenvolupament, i es concreta en propostes que asseguren tant les possibilitats de reforçar com d'ampliar coneixements.

Dediquem l'atenció escaient als alumnes amb necessitats educatives, ja siga per especial dificultat o facilitat en l'aprenentatge, i és la nostra principal ocupació disposar i oferir-los mitjans adequats per al seu avenç.

El gabinet psicopedagògic recolza la tasca docent i educativa dels professors i tutors per resoldre o orientar diferents aspectes acadèmics i educatius.

e. Tecnologies de la Informació i la Comunicació: La Informàtica i la Tecnologia són els dos camps on més es fa palès el continuat procés de canvi en què es troba la nostra societat. Som conscients que l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació és indispensable per a l'actualització dels coneixements.

Entenem que en la societat de la informació i la comunicació, els professors hem d'educar els nostres alumnes per a l'aprofitament dels recursos que les tecnologies ens ofereixen. Determinació del projecte que mostra clarament la creació del Portal educatiu (www.ecoescoles.org).

f. Idiomes com a eina fonamental per restar oberts al món: Un projecte que proporcionarà una competència plurilingüe i intercultural que inclourà el valencià com a llengua pròpia, el castellà com a llengua cooficial i una llengua estrangera. Una educació plurilingüe i intercultural que girarà al voltant del valencià com a nucli. I que proporcione les estratègies i els elements de reflexió necessaris per a la convivència i la cohesió social al si de la societat valenciana.

g. L'increment de l'autonomia de l'alumne i el treball en equip: Entenem l'autonomia com la capacitat d'autodirigir-se havent rebut unes orientacions bàsiques de treball per a dur a terme la tasca proposada, així com la capacitat d'actuar per emplenar unes necessitats intel·lectuals pròpies més que no pas per satisfer el que se suposa que és el mínim a acomplir.

Cal educar els alumnes per fer-los persones emprenedores, innovadores, amb capacitat d'esforç, il·lusió i iniciativa davant els reptes que se'ls plantegen.

I ens cal educar a persones competents per treballar en equip. Persones capaces d'entendre el treball col·laboratiu com un enriquiment personal i col·lectiu que ens permetrà establir sinèrgies per a l'assoliment de fites comunes. Persones capaces de valorar als altres i aprendre d'ells, desenvolupant una actitud empàtica i assertiva.

h. Participació dels alumnes-aprenentatge-servei: establim diferents vies de participació dels alumnes adaptades a les diferents edats. La participació dels alumnes en la vida escolar facilita la implicació dels alumnes en el seu procés d'aprenentatge, i els educa per ser ciutadans actius i participatius.

Iniciarem la participació en activitats de servei a l'Escola i als seus companys, amb activitats que tenen com a finalitat l'aprenentatge entre iguals.

i. L'avaluació com a eina de coneixement i superació personal: L'avaluació és un punt de referència i d'aprofundiment en el progrés personal dels nostres alumnes. És una eina eficaç sempre que es centre en el rendiment satisfactori, d'acord amb les capacitats i la situació personal de cada alumne, valore i fomenta el seu esforç i l'orienta en el seu procés d'aprenentatge.

La pràctica habitual de l'autoavaluació facilita l'autoconeixement, el creixement de l'autoestima i l'ajust de la pròpia autoimatge. És alhora una eina eficaç per aconseguir la major implicació de qui és el protagonista de la pròpia educació: l'alumne.

j. L'educació en valors: en el dia a dia del projecte s'estableixen diferents activitats per garantir l'educació dels valors i actituds, així com també els derivats dels diferents eixos transversals: educació ambiental, educació per la salut, educació viària, educació ciutadana entre d'altres.

Un aspecte clau d'aquest projecte és l'obertura a la societat, la participació en la vida cultural de cada poble dels centres adherits, que els ha de fer possible valorar el món que els envolta. Esta participació responsable en la vida del poble els ajudarà a identificar-se amb els problemes del seu entorn i desenvolupar una actitud de compromís en la cerca de solucions.

k. Educació per la sostenibilitat: Educar els nostres alumnes en l'àmbit de l'Educació Ambiental és una responsabilitat com educadors, una inversió de futur. Ells seran una generació decisiva per garantir un desenvolupament sostenible de tots els homes i dones en el planeta Terra.

És per aquest motiu que l'Educació Ambiental es contempla com un dels eixos transversals que han d'implicar a tota la comunitat educativa i treballar-se en tots els àmbits de la vida de l'escola. Aprofitant l'entorn de adascuna de les escoles; així com, els recursos de què disposen i aquells que aniran desenvolupant-se durant aquest curs.

Els alumnes s'implicaran en la cura sostenible dels jardins del centre, cultivaran horts i aprendran a conèixer i valorar la biodiversitat.

l. Ambient cultural i activitats: volem crear un ambient motivador que facilite als alumnes conèixer diferents propostes culturals per enriquir la seva vida. Establim a nivell d'escola sortides, xerrades i visites culturals que vinculen els aprenentatges amb la realitat cultural i social. Cal que els alumnes i les alumnes compartisquen les vivències que comporten les manifestacions culturals a casa i a l'escola. I és arran d'aquesta voluntat que els oferim una proposta d'activitats vinculades a la ciutat i a l'exterior, i que comentaran amb la resta de companys i companyes després de la seua realització amb sentit crític.

m. Manteniment de les tradicions: estem convençuts i convençudes que només el coneixement i respecte de les tradicions pròpies pot afavorir una actitud de tolerància i interès per conèixer d'altres cultures. És per això que els nostres alumnes participen activament en celebracions populars com la Castanyada, el Concert de Nadal, el cicle de Carnestoltes, les fogueres de San Joan a Xàbia o en actes culturals.

○ **Sostenibilitat**

Després de les reunions prèvies que ha mantingut l'equip coordinador amb el conjunt dels centres, s'han definit clarament les tasques i responsabilitats assignades en funció de les capacitats i coneixements de cadascun d'ells. Així, segons la tipologia de cada activitat del nostre projecte, es defineix un centre que exercirà el paper de lideratge en virtut de les habilitats i experiències prèvies de cadascun, per a poder aconseguir les metes i resultats esperats de la manera més eficient i sostenible. D'aquesta manera, l'apartat de control pressupostari es garantirà amb el centre coordinador CEIP Gabriel Miró del projecte, considerant-se l'etapa de gestió

financera com un procés continu, des de la fase de planificació, passant per l'actuació, seguiment i control, i posterior tancament del projecte. Al llarg de tot el procés, el control quedarà monitorat pels recursos emprats, impacte i informes interns.

Cal destacar la funció del centre coordinador en referència a la formulació de les tasques del projecte per a assegurar el control pressupostari adequat, mitjançant diferents recursos compartits entre els cinc centres per al seguiment, i la gestió temporal de les accions en el temps, mitjançant eines com el cronograma. Totes i cadascuna de les activitats dutes a terme, així com l'assignació econòmica està consensuada per a cadascun dels membres participants a parts iguals, sent conscients i responsables de les seues accions, quedant reflectit en el Conveni entre el coordinador i cadascun dels centres², que serà signat després de l'acord i aprovació del projecte, per a la seua correcta preparació, implementació, seguiment, difusió i tancament.

La gestió sostenible i eficient, així com la coordinació i cooperació entre tots els centres, garanteix un pressupost negociat i equilibrat entre tots en funció de les seues activitats, calculats sense costos sobreestimats entre els centres (sense sobrecost) en la realització individual de les activitats (sense descompte); tots dos factors certifiquen la màxima transparència del projecte i la seua adaptació a les seues necessitats pressupostàries reals³.

Les mesures encaminades a garantir un control pressupostari adequat seran:

- a. Fitxa de control de cada centre d'activitats i despeses⁴.
- b. Fulls de càlcul de cada centre per al seguiment financer de les activitats.
- c. Programari específic per a la gestió comptable i financera, centralitzada en l'equip coordinador.
- d. Còpies de seguretat en diferents suports digitals (emmagatzematge extern i emmagatzematge compartit en el núvol).
- e. Informes de seguiment financer de cadascun dels centres cada trimestre.
- f. Arreplegada i verificació de les còpies de factures i altres despeses derivades.
- g. Gestió documental i administrativa de tota la documentació vinculada al projecte.
- h. Reunions periòdiques de l'equip de treball coordinador amb la resta de centres (visites) a fi de revisar l'evolució de les activitats.

D'altra banda, amb la finalitat d'aconseguir els objectius dins del marc temporal establert en el projecte, s'ha dissenyat un pla conjunt d'actuació eficaç de la gestió del temps de les activitats i els seus responsables, que garanteix el compliment del pla de treball i de les accions a realitzar. A través del monitorat continu del projecte mitjançant els mecanismes anteriorment citats i el cronograma inicial, es persegueix la gestió responsable i eficient del temps en el conjunt del projecte.

L'èxit del projecte depèn, en gran manera, del factor temporal, ja que en tractar-se d'un projecte multidisciplinari, implica una divisió i especialització de les activitats mediambientals i una

2

Veure annex II. Reblament centres participants.

3

Veure annex III. Pressupost anual i informe justificació. Curs 2016-2017.

4

Veure annex IV. Fitxa control activitats i despeses.

dependència dels equips de treball, els quals han d'estar coordinats entre si i han respectar les pautes temporals marcades per a no entorpir la consecució dels objectius del mateix.

A més, les TICs permeten actualitzar els avanços, a través dels calendaris compartits, una potent i eficaç eina que utilitzarem per a la gestió i coordinació de les activitats en el temps entre tots els centres. Aquests instruments, com el Google Calendar o Do it, ofereixen grans possibilitats que faciliten la seua actualització contínua i la notificació en temps real mitjançant diferents canals. A més, per a qualsevol consulta s'ha creat un grup en Whatsapp en el qual queden inclosos els responsables de cada centre i el tècnic gestor, amb la finalitat de facilitar la comunicació en temps real.

El cronograma de referència elaborat de forma conjunta, lliurat al costat d'aquesta sol·licitud, estableix una matriu de prioritització d'activitats de referència sobre la qual queden plasmades les acotacions temporals per a cada tipus d'activitat i la consecució dels objectius i resultats.

Finalment el projecte està pensat per a deixar les eines necessàries per a una continuïtat del material i coneixement aconseguit aprofitant els portals que se'ns ofereix hui en dia. L'existència de vies de comunicació i difusió com a Internet, afavoreixen tant la socialització de coneixements i experiències com el creixement i evolució per a poder extrapolar tota aquesta informació a altres escenaris.

Després de la finalització del projecte, existeixen dues alternatives per a mantenir-ho viu i perllongat en el temps. Com s'ha dit amb anterioritat, el portal educatiu servirà com a plataforma que garantisca l'accés universal al material generat en el mateix.

També possibilitat de mantenir aquest programa d'Agenda 21 escolar "EcoEscoles" amb fons propis dels centres, AMPA, aportació quota alumnes, i també l'acostament de les entitats públiques, com els ajuntaments per a desenvolupar aquest tipus d'activitats educatives.

Una altra alternativa de continuïtat sostenible, seria la incorporació, després de la finalització d'aquest projecte d'innovació a altres programes d'altres conselleries com la d'agricultura i medi ambient, on dins del Pla de Producció Ecològica que contempla l'educació ambiental i d'horts escolars, també la possibilitat dels programes Erasmus+, categoria KA2 d'estratègies entre centres educatius i/o com els programes KA1 d'intercanvi d'estudiants.

○ **Transferència**

La transferència del projecte es porta principalment a cap amb els tres principals productes intel·lectuals que sorgiran del projecte, i aquests són:

1.- Agenda 21 escolar "EcoEscoles" és un programa posat en pràctica en aula amb alumnat en tots ho anivelles i recopila informació i continguts estratègics multisectorial i d'estímul entre diferents famílies del mediambiental i ecològic. Cada centre desenvoluparà una part treballant amb diferents metodologies triant la més adequada. Posteriorment amb sessions expositives se socialitzaran els coneixements garantint la transmissió d'informació. Pensat per a compartir i difondre els continguts desenvolupats. Aquest programa serà impartit per tècnics especialitzats i professionals dins del camp de l'ecologia i el medi ambient, aportant una visió diferent i de casos reals del nostre entorn immediat, amb una estacionalitat d'una vegada per setmana en cadascun dels centres.

2.- Els Materials pedagògics per a cadascuna dels 7 àmbits de treball (sensibilització i consciència, éssers vius, ecosistemes, boscos, hort ecològic, alimentació i projectes mediambientals) dels continguts estaran constituïts per una recopilació de dades per a ús de l'alumne. Utilitzant un mètode expositiu dels continguts. Aquests es desenvoluparan després de les activitats que cada centre que participa.

3.- El Portal educatiu (www.ecoescoles.org) és una finestra oberta d'intercanvi d'informació entre tots els participants i persones interessades en aquest portal d'intercanvi de coneixement, en ell es pot aportar idees, opinions, comentaris que afegien valor.

Proporciona un entorn eficaç per a l'aprenentatge en línia i, al seu torn, és un suport que facilita i complementa la comunicació entre diferents centres a nivell regional, nacional i internacional, tant per a aconseguir els objectius proposats, com per a la coordinació i gestió del coneixement.

Altres mecanismes de transferència que s'aplicaran entre els esmentats en la redacció del projecte són:

- a. Les Reunions Intercentres estan involucrades en el mètode del projecte per a la posada en comú dels treballs realitzats per cada entitat participant i al seu torn per a coordinar l'evolució del progrés de les activitats.
- b. Els Seminaris es realitzaran per a compartir i difondre la informació utilitzant un mètode expositiu i cooperatiu a la resta de comunitat educativa. Utilitzant diferents materials audiovisuals per a l'exposició, etc.
- c. Les Jornades Formatives van precedides pel desenvolupament i formació d'una activitat del projecte. Es realitzaran debats i tallers pràctics a l'entorn del medi ambient i ecològica per part d'alumnes i professors i serà impartida per professionals del sector.

Tots aquests mecanismes es materialitzaran en propostes creatives, partint de la informació comuna que, prèviament, ha elaborat cada centre. Es dissenyarà i elaborarà unes pautes de seguiment per a la dinamització de l'activitat d'ensenyament mitjançant el diagnòstic DAFO (Febleses, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) i les propostes de millora mitjançant el procediment CAME (Corregir, Afrontar, Millorar i Explotar). S'usaran metodologies diferenciades i contrastades en el món real i professional. Poden estar obertes a personal especialitzat que aporte la seua experiència i coneixements.

Com ho hem explicat al principi utilitzarem una pedagogia activa basada en dos mètodes d'una banda la pedagogia del projecte i per una altra la pedagogia constructivista. Hem construït seqüències d'aprenentatge progressives seguint un disseny curricular corresponent a l'objectiu que volem aconseguir: un exemple de desenvolupament global i sostenible.

Cada seqüència de treball correspon a competències que corresponen en saber estar i saber fer que l'alumne necessita per a executar una tasca o vàries. Les seqüències formatives permetran posar en pràctica les activitats previstes en cada unitat d'aprenentatge per a aconseguir totes les competències planejades per a arribar a la nostra fi.

Cada vegada que siga possible les activitats vinculades a cada aprenentatge es realitzaran en entitats col·laboradores locals amb la finalitat de crear una dinàmica educativa local, facilitant seqüències "extra murs".

Crearem així nous llocs d'aprenentatge de contacte amb la naturalesa i sobretot relacions diferents de les de professors/alumnes.

Utilitzarem la metodologia constructivista, harmonitzant i relacionant els continguts previs amb els nous per a donar sentit a l'aprenentatge.

En una segona fase utilitzarem l'aprenentatge per descobriment, ensenyant no solucions sinó mètodes per a trobar-les.

○ **Participació**

Les Reunions entre centres, involucrades en el mètode del projecte per a la posada en comú dels treballs realitzats per cada entitat participant i al seu torn per a coordinar l'evolució del progrés de les activitats. La participació del projecte aquesta assegurada en diferents accions i el seu nivell d'implicació i participació, es pot comprovar en el cronograma⁵, basat en:

- a. Els Seminaris i formació del professorat a l'inici dels trimestres, per a compartir i difondre la informació i coneixements tècnics i metodologies especialitzades en l'ecologia i el medi ambient, utilitzant un mètode expositiu i cooperatiu.
- b. Les Jornades formatives en activitats concretes del desenvolupament del projecte.
- c. Programes d'Agenda 21 escolar en aula, desenvolupant continguts conceptuals, actitudinals i procedimentals de base mediambiental a diferents nivells educatius des d'infantil fins a 6^è de primària.
- d. Reunions ordinàries de planificació, seguiment i control entre diferents centres adherits al programa en finalitzar el trimestre.
- e. Jornades de portes obertes en centres implicant a tota la comunitat educatives: Famílies, professorat, alumnat, ajuntaments, agricultors, associacions la missió de les quals aquesta basada en l'ecologia i el medi ambient, menjadors escolars, entre unes altres.
- f. Esdeveniment multiplicador en finalitzar el curs escolar per a exposar els resultats intel·lectuals rellevants desenvolupats en el projecte d'innovació EcoEscoles.

Per a millorar la participació entre els centres agrupats, es va dissenyar un ampli ventall de canals comunicatius atenent a la necessitat de cada cas:

- a. S'han creat dos grups de Whatsapp, un per a tots els centres que permet una comunicació ràpida, i un altre de gestió-coordinació entre els membres encarregats de la redacció i coordinació del projecte.
- b. Bases de dades, amb directori correu-vos electrònics per a agilitar la difusió.
- c. Correu postal, necessari per a la recepció de les Cartes i annexos amb signatures.
- d. Aplicacions d'emmagatzematge compartit de documents en el núvol: Dropbox i Drive, accés obert de continguts.
- e. La creació d'un grup obert de Facebook on es poden penjar notícies, activitats o esdeveniments, tant interns com a externs que guarden relació amb el projecte i que afavorisquen el debat obert.
- f. Vídeo cridades mitjançant Skype.

Una altra potent eina comunicativa i planificadora és el calendari d'activitats, tasques i terminis de lliurament als coordinadors, avaluació i publicació de resultats quedaran reflectits en el cronograma, després d'haver sigut dissenyats de forma consensuada pel conjunt de centres:

- a. Cada centre s'encarrega de la recopilació de tota la informació pertinent sobre el tema del projecte, així com l'organització i preparació de la informació per a l'anàlisi i l'intercanvi.
- b. Totes els centres participants posaran en pràctica, no solament les tasques comunes i dur a terme les mateixes activitats com estava previst, sinó també separar tasques específiques.
- c. Cada centre participant prepararà una presentació dels seus productes.

- d. Cada centre desenvoluparà consciència de les qüestions mediambientals i ecològiques, atenent a problemes actuals com els incendis, canvi climàtic, agricultura i alimentació ecològica, entre uns altres.

Tots els centres estaran involucrats en el projecte de treball d'acord amb els seus punts forts i duran a terme les tasques que es corresponen amb les seues àrees d'especialització. Aquestes eines comunicatives suposen, al seu torn, una acció d'integració i cooperació intercultural efectiva.

Destacar que utilitzarem una pedagogia activa basada que l'alumne és actor del seu aprenentatge. Contribuint a l'aprenentatge des del projecte complementant amb el sistema educatiu formal.

Afavorint els mecanismes adequats que permeten la posada en pràctica de les idees, canalitzant la iniciativa individual o de grup per a poder extrapolar-les a l'entorn rural de cada centre. Treballar amb els alumnes de forma emprenedora creant les condicions reals i de projecte global. Contribuir a l'adquisició de bons hàbits de treball fóra de l'aula, en un mitjà natural o zones verdes, desenvolupant la cooperació i col·laboració, la resolució de problemes mediambientals, el pensament creatiu, habilitats que poden ser útils en qualsevol àrea i matèria i en les experiències vitals reals del dia a dia dels alumnes.

En utilitzar la metodologia de projecte i una pedagogia constructivista combinada amb seqüències pràctiques sobre el terreny i zones verdes. Amb sessions de formació, utilitzant el saber fer de persones majors com un recurs de recuperació de coneixement tradicional, aplicable en la societat actual. Es facilitarà una formació expositiva per a poder enfocar el projecte amb recursos que garantisquen l'èxit de resultats.

S'abordarà l'intercanvi de coneixements: entre alumnes i professors (en els diferents nivells i famílies educatives) i amb professionals del sector.

Per a finalitzar remarcar que l'abast del projecte pretén arribar més enllà de la comunitat educativa. Així, de forma indirecta participaran diverses persones, entitats o organismes públics i privats que ajudaran a l'engranatge del projecte. Les activitats en les quals participaran també tindran una naturalesa variada, abastant un ampli ventall (des de tasques inicials a altres relacionades amb la difusió).

En el cas dels municipis implicats de la Marina Alta (Calp, Benidoleig, i Xàbia), entre aquestes persones podem citar als propis llauradors i llauradores dels municipis, associació de jubilats, associació BioMoscatell, Grup d'Acció Local Rural Muntanyes d'Alacant, i altres sectors de població de les localitats pròximes. Quant a les organitzacions, podem assenyalar l'administració pública (Ajuntaments de Calp, Benidoleig i Xàbia) i altres associacions privades relacionades amb la custòdia del territori, l'emprenedoria verda i l'associacionisme de caràcter local i professional.

○ **Caràcter inclusiu**

En determinats centres i grups hi ha alumnes que presenten alguna necessitat especial. Segons el tipus de situació que puga presentar cadascun d'aquests alumnes s'haurà de realitzar algun tipus d'adaptació. Aquestes adaptacions poden ser a nivell funcional o a nivell d'aprenentatge. Depenent de cada tipus de necessitat que present el participant se cercarà el tipus de suport pertinent siga adaptatiu funcional, personal de reforç, adaptació cognitiva, etc.

El professorat ha de ser creatiu per a ensenyar i involucrar a aquests estudiants amb mètodes actius. Els principals aspectes bàsics d'aquests mètodes actius se centren en la vida en comunitat, que són el respecte i el fet de compartir. Al mateix temps la resta d'alumnes són conscients i se sensibilitzen davant les dificultats que tenen algunes persones en la vida quotidiana.

L'escola tracta de compartir açò des de la positivitat i de forma participativa (teatre, espectacles, concurs de talents, tallers, efemèrides, exposicions, mercats, i xarxes socials). Els alumnes desenvolupen una consciència mediambiental i ecològica d'ajuda als altres i al nostre entorn, generant una empatia amb les persones que poden trobar-se al llarg de la seua vida tant en l'àmbit

personal com a professional. Les persones que tenen algun tipus de discapacitat sempre es veuen com a objectiu d'ajuda per part dels altres, donant-li la volta a aquest concepte, la metodologia que anem a aplicar estaria basada en l'ajuda d'aquestes persones a altres col·lectius, la qual cosa afavoreix en ells la millora de la seua autosuficiència i autoestima.

També ens trobem amb alumnes que tenen dificultats en la seua vida personal (falta de bons hàbits, manques a nivell familiar, sota rendiment, bloquejos emocionals...), per a ajudar a aquests alumnes s'utilitzaran els mètodes ja esmentats. D'altra banda quan algun alumne tinga algun tipus de limitació física que limite l'aprenentatge s'afavorirà la seua integració adaptant les activitats a realitzar amb el medi ambient i ecologia.

○ **Plurinligüisme**

El projecte EcoEscoles es basa en un model d'educació plurilingüe i intercultural, centrat en el valencià, que proporcionarà una educació moderna, avançada, rigorosa i de qualitat.

Li donarem un enfocament didàctic plurilingüe real, aquest enfocament didàctic, desenvolupat i aplicat en col·laboració constant i desinteressada amb les Unitats per l'Educació Multilingüe (UEMs), permetran construir i fer avançar el model d'escola que volem i el tipus d'educació plurilingüe i intercultural que pretenem, dins el marc d'ensenyament de llengües i cultures que promou el Consell d'Europa.

Això ho portarem endavant amb activitats com l'aprenentatge i el cant de cançons valencianes⁶ populars. També amb eines com el Portal educatiu (www.ecoescoles.org), finestra oberta d'intercanvi d'informació entre tots els participants i comunitat educativa. Aquest portal afavorirà el plurilingüisme en ser una aplicació oberta a la societat on s'intercanviaran recursos entre diferents agents tant a nivell nacional com a internacional, donant la possibilitat de la utilització de les llengües cooficials com a llengües estrangeres implantades en el sistema educatiu valencià.

La possibilitat de presentar el projecte a un Erasmus+, dins de la categoria KA2 d'aliances estratègiques en centres escolars, ens permetria obrir el projecte a nivell europeu i a l'intercanvi d'activitats que poden desenvolupar-se en un projecte d'Associació estratègica entre centres escolars i poden ser molt variades: desenvolupament de programes d'estudi, creació de materials d'aprenentatge, metodologies i enfocaments pedagògics d'ensenyament i d'aprenentatge, intercanvi d'experiències i bones pràctiques, etc.

Entre altres beneficis, el desenvolupament del projecte proporcionarà: Un millor coneixement dels sistemes educatius dels països europeus, l'intercanvi de currículums, la disponibilitat de recursos didàctics, augment de l'interès dels professors i alumnes en els països europeus, major interès entre els professors i estudiants en l'aprenentatge d'anglès i altres idiomes estrangers, l'intercanvi d'informació pel que fa a les assignatures optatives, i l'intercanvi d'informació entre els alumnes i els educadors en les organitzacions associades.

El treball del projecte sens dubte enfortirà la cooperació entre les nostres organitzacions amb la finalitat d'establir l'intercanvi de pràctiques, així com promoure el desenvolupament, prova i implementació del nostre curs innovador. La diversitat cultural i lingüística d'Europa serà un punt important d'aprenentatge.

2.3.- Avaluació i impacte

○ **Indicadors**

L'equip coordinador, juntament amb els altres centres del projecte, compten amb una sèrie d'eines, documents i indicadors que persegueixen aconseguir una avaluació eficaç de les activitats realitzades, així com del nivell d'abast dels objectius. Un d'ells és el reglament centres participants, aprovat i consensuat per cadascun dels participants i que se signarà després de l'aprovació d'aquest projecte. Aquest reglament, garanteix la transparència en la gestió dels recursos, justificació de despeses, així com els resultats i impactes del projecte.

Com s'ha esmentat anteriorment, la mateixa naturalesa del projecte així com el perfil dels centres participants, suposa un important repte quant a la coordinació de tasques i la consecució dels resultats esperats dins d'un marc temporal definit. De la mateixa forma, la implantació temporal de les activitats i l'obtenció dels productes intel·lectuals, presenta una evolució que va lligada, de forma inherent, amb l'activitat anterior; per tant, l'èxit d'una acció quedarà condicionat per l'assoliment de l'activitat precedent i, al seu torn, condicionarà els resultats de la posterior; és a dir, l'encadenament de les accions actuarà com un indicador de caràcter qualitatiu.

Indicadors de progrés qualitatiu:

- a. Qüestionari avaluació.
- b. Seguiment i progressió de l'activitat.
- c. Anàlisi de la formació i experiència i objectius aconseguits.
- d. Impacte en l'entorn.

Indicadors de progrés quantitatiu:

- a. Persones implicades en l'activitat directa o indirectament.
- b. Repercussió social i premsa.
- c. Publicacions i dades per entrada Internet.
- d. Informes de valoració.
- e. Nombre de materials.

○ Instruments d'avaluació

Un dels objectius del centre coordinador en matèria de gestió és mantenir la continuïtat i qualitat de les activitats a realitzar; per açò es plantegen tres etapes d'Avaluació: Contínua, Intermèdia i Final.

Per a l'avaluació contínua s'aplicaran els principis de la metodologia PDCA (Planificar, Fer, Verificar i Actuar); amb açò es garantirà una millora contínua de la qualitat i una evolució constant en termes d'eficàcia, resolució de problemes, previsió i minimització del risc i una major sostenibilitat. Al seu torn, l'avaluació contínua ens ofereix la possibilitat de rebre un feedback de les activitats gràcies a la metodologia "bottom-up" i aprofitar aquesta interactivitat per a assegurar la qualitat de les activitats al llarg del projecte EcoEscoles.

En l'avaluació intermèdia s'integren el seguiment periòdic de les activitats, quant al disseny, l'execució i els resultats per a actuar i intervenir en un moment donat. Per a açò utilitzarem la fitxa de control d'activitats i despeses (veure Annex IV). Aquest monitorat es desenvoluparà durant l'execució del projecte i té la finalitat d'engegar mesures de correcció per a mantenir actius i participatius a tots els membres del projecte, abans d'aconseguir els productes intel·lectuals perseguits.

En l'avaluació final se cerca mesurar el grau de consecució dels objectius plantejats durant el disseny de l'activitat, així com extraure conclusions sobre el grau d'èxit, difusió i impacte dels resultats obtinguts, la qual cosa permetrà inspirar noves idees, mecanismes i oportunitats tant per al món educatiu i formatiu com per a la societat en general.

A més d'aquestes tres etapes, s'incorporaran els següents mètodes d'avaluació:

- a. Enquestes.
- b. Qüestionaris.
- c. Entrevistes.
- d. Equip de millora.
- e. Observacions i suggeriments.
- f. Tècniques d'aprenentatge i millora (arbre d'aprenentatge).

El personal implicat en les tasques d'avaluació i seguiment estarà conformat per membres de cadascun dels centres participants, així com altres agents directes i indirectes que intervinguen al llarg del projecte. Per tant, el perfil de l'avaluador constant respondrà als professors dels corresponents centres i als membres de les associacions implicades. Es tracta d'un equip multidisciplinari, amb diferents camps de coneixement i que aportaran una visió estratègica en diferents aspectes de gestió i avaluació de resultats, garantint la consecució sostenible i reeixida de les activitats i productes intel·lectuals del projecte.

A més, com en el cas anterior, l'ús de les Tics, a través de la plataforma educativa interna del projecte, permetrà seguir el progrés i evolució del projecte en tots els seus aspectes definits i comunicar el treball realitzat a tots els centres.

○ **Anàlisi de resultats**

En primer lloc, el projecte facilitarà la renovació, la producció, la difusió i l'intercanvi de materials d'ensenyament. El nostre projecte requereix d'una visió multidisciplinària i integrativa, alhora que és necessària una àmplia difusió en les institucions educatives en una varietat d'entorns.

En segon lloc, la participació en un projecte de centres agregats posseeix un aspecte general d'aprenentatge: aprendre dels professors i alumnes d'altres centres enriqueix sobre les nostres pròpies pràctiques i poden inspirar a introduir noves formes de treballar i obtenir nous coneixements i experiències.

Per als professors, la contribució del treball del projecte per al desenvolupament del coneixement professional i competències va a ser molt important. Esperem un augment en el coneixement i l'apreciació del sistema escolar i l'educació en altres centre i la millora de les habilitats en llengües cooficials i estrangeres. La cooperació freqüent tant amb els mestres en la seua pròpia escola i amb els de les escoles agrupades es traduirà en un augment significatiu de la voluntat i la capacitat per a treballar en equip dels professors, així com obtenir accés a nous conceptes didàctics, temes i mètodes basats en l'actiu aprenentatge que poden utilitzar en les seues classes. Els professors també podran obtenir una major comprensió de les interconnexions entre l'educació formal, no formal i la formació professional.

Més enllà dels productes tangibles, el resultat del projecte pretén ser una referència real, vàlida i que servisca com a base per als alumnes que vulguen participar en un procés de empreudria mediambiental i ecològica, basat en l'apoderament social, la cooperació i des d'un enfocament multidisciplinari i interdisciplinari, i que al mateix temps potencie la seua autonomia personal. La implantació i desenvolupament del projecte ha de ser capaç de despertar el sentiment d'il·lusió, motivar la creativitat, l'esperit empreudor i integrador i la confiança en un mateix i contagiador a la resta de comunitat educativa.

El projecte actuarà com un element per al eco-coneixement de la potencialitat de l'entorn immediat mediambiental, agrícola i rural i la capacitat de traslladar l'experiència de EcoEscoles a altres entorns educatius tant regionals, nacionals i europeus per a afavorir el medi ambient. Es tracta d'una oportunitat única per a afrontar una problemàtica comuna a tota Europa com és el la preocupació del mediambiental, canvi climàtic, declivi de les zones rurals, des del punt de vista educatiu.

El funcionament horitzontal del projecte entre els centres i part tècnica, derivat dels diferents nivells educatius, persegueix no solament la major similitud al sistema actual, si no que pretén potenciar les relacions de tipus bottom up, és a dir, que els diferents nivells es beneficien de l'intercanvi educatiu durant l'experiència, tant des dels nivells superiors com des dels nivells bàsics.

Durant l'etapa d'implementació i després de produir un dels productes intel·lectuals l'Agenda 21 escolar "EcoEscoles", que estarà disponible tant en forma impresa com a digital, s'estableix com un recurs obert disponible i accessible durant el període del projecte i després de la seua finalització, doncs anem a mantenir el nombre de professors i alumnes que utilitzen els continguts del curs. Existeixen diferents indicadors que podem utilitzar per a mesurar l'impacte i la difusió dels nostres productes, com per exemple:

Registre del nombre d'estudiants que s'aprofiten d'aquest curs durant la seua etapa d'implementació i observar si hi ha millores en la consecució dels joves a través d'activitats educatives accessibles i si tenen el costum de ser productiu en tots els aspectes de les seues vides.

Registre del nombre de mestres que participaran en el desenvolupament de materials didàctics i el lliurament de les classes relacionades amb el curs que, al seu torn, dóna l'oportunitat de variar el seu repertori pedagògic.

Per a mesurar les anàlisis dels resultats del projecte anem a realitzar una enquesta en dos tipus, escrita i on-line, amb la finalitat de veure l'èxit de la seua aplicació dins dels àmbits educatius i professionals.

L'enquesta mostra que el curs augmenta l'interès dels alumnes a visitar i potenciar el medi ambient, i ajuda als professors a desenvolupar actituds particulars, tals com tenir confiança i la creativitat en l'aplicació de diferents mètodes d'aprenentatge i tècniques que estan en línia amb un enfocament més centrat en l'alumne; la integració dels projectes de recerca en col·laboració, projectes de grup, debats, equips d'estudi, ensenyament d'igual a igual, juntament amb components en línia que ajuda a estendre l'aprenentatge més enllà de l'aula o de l'escola dia.

Les qualificacions dels alumnes dels centres participants s'analitzaran amb la finalitat de veure si les llengües i les competències digitals es milloren.

Una altra eina per a mesurar els resultats del projecte serà les entrevistes amb professors i alumnes per a esbrinar si tal curs condueix a una major motivació per a aprendre, una major retenció dels coneixements mediambientals, la comprensió més profunda, i les actituds més positives cap a la matèria que s'ensenya.

Els resultats podrà mesurar-se amb les fitxes de seguiment i control, on es podrà fer un estudi de l'evolució del projecte i la seua repercussió, del grau de seguiment dels objectius concrets, mitjançant eines com:

- a. Enquestes, tests, qüestionaris d'avaluació (alumnes, professorat, locals).
- b. Entrades en facebook.
- c. Nombre de les visites (locals).
- d. Participants en els esdeveniment implicades en l'activitat directa o indirectament.
- e. Aparició de notícies en els mitjans de comunicació.
- f. Publicacions i dades per entrada Internet.

○ **Impacte / Propostes de millora**

L'impacte dels alumnes en la participació del projecte de centres agrupats, es reflectirà en dues àrees principals: en primer lloc, en la contribució al desenvolupament de la competència intercultural, i en segon lloc, en la millora de les seues habilitats individuals, en el foment la

idea en totes les esferes de la vida, en el desenvolupament de bons hàbits en l'escola, la llar i el treball. Els alumnes obtindran un major sentit de la iniciativa; augment de la competència en llengües estrangeres; augment del nivell de competència digital; una major comprensió i capacitat de resposta a la diversitat social, lingüística i cultural. S'espera que les activitats del projecte per a inspirar interès i creativitat en els alumnes, i una consciència d'un món més ampli i el seu lloc en ell.

Els alumnes tindran una major motivació per a aprendre, una major retenció dels coneixements, la comprensió més profunda i una actitud més positiva cap al medi ambient que s'ensenya. A més, van a ser més conscients de respecte al nostre entorn.

Quant a l'impacte en les organitzacions participants, aquest projecte ajudarà a professionals de l'educació mediambiental per a aprendre a crear un ambient d'aprenentatge que augmenta la participació dels estudiants, i la responsabilitat pel procés d'aprenentatge que, al seu torn, donarà lloc a:

- a. Millorar la qualitat i pertinència de l'oferta d'aprenentatge.
- b. Fomentar la prestació i l'avaluació de competències transversals com l'esperit ecologista, idiomes i habilitats digitals.
- c. Promoure l'adopció de pràctiques innovadores en educació i formació mediambiental mitjançant el suport a enfocaments d'aprenentatge personalitzats, aprenentatge col·laboratiu i el pensament crític, l'ús estratègic de les Tecnologies de la Comunicació (TIC) Informació i recursos educatius oberts (REVA), d'aprenentatge obert i flexible i mobilitat virtual.

Finalment, el projecte es pot utilitzar per a elevar el concepte positiu de la societat de les nostres escoles. Tal interès en el projecte pot proporcionar una bona publicitat per a les nostres escoles que al seu torn ens ajudaran a interessar a altres escoles per a contribuir al seu desenvolupament. El projecte està dissenyat per a obrir un procés de millora i revitalització de l'entorn mediambiental, agrícola i rural-local i en per a oferir una font de dades que afavorisca la difusió de la informació per a l'engegada de qualsevol idea per a l'emprenedoria.

És important reconèixer l'entorn mediambiental com a font de possibilitats d'aprenentatge, treball i desenvolupament, per a açò és necessari crear consciència del treball que açò implica i abordar-ho des de tots els camps que es creen oportuns per a la seua repercussió social i la seua difusió en l'entorn. Pensat íntegrament per a crear una sensibilitat amb l'entorn que facilite la posada en pràctica de programes educatius en centres públics.

És important que els participants puguin traduir els coneixements adquirits en possibilitats de materialització d'idees perquè provoca:

- a. Augment de la motivació de l'alumnat.
- b. Millora de la qualitat formativa de cada centre.
- c. Major interès pels estudis dels centres on es realitza el projecte.
- d. Millor formació dels alumnes participants, enriquiment cultural.
- e. Interès de l'alumnat per conèixer unes altres entorns i territoris.
- f. Millora de la qualitat docent del professorat, enriquiment amb altres experiències.
- g. Augment de l'estima pels temes que s'aborden.
- h. Augment de l'estima pels sabers tradicionals.

El nostre projecte contribuirà a millorar la qualitat i el desenvolupament de la diversitat de l'aprenentatge, l'educació i la formació, mitjançant el desenvolupament d'enfocaments innovadors i la difusió de bones pràctiques; mitjançant el foment de l'ensenyament i l'avaluació de xicotets projectes, per al desenvolupament d'habilitats transversals com la creativitat, la productivitat, els idiomes, les competències digitals. Promourem l'adopció de l'aprenentatge col·laboratiu i el pensament crític, l'ús de les TIC, recursos educatius oberts i la incorporació de tècniques d'aprenentatge actiu. Açò donarà lloc a un augment de la motivació per a aprendre, una major

retenció de coneixements i idees, una comprensió més profunda i actituds positives cap a l'educació ambiental i l'ecologia tant en el centre com a nivell local i comarcal.

Per a finalitzar m'agradaria remarcar l'impacte que s'espera del projecte en la nostra zona en el reconeixement potencial dels valors mediambientals de les zones rurals i la importància que puga portar a altres zones properes amb la difusió pertinent. Impacte:

- a. Augment de l'estima pels recursos i pel sector agrari (tan menyspreat d'una banda important de la població).
- b. Apoderament del sector rural.
- c. Accés a la informació sobre els recursos d'una forma senzilla.
- d. Millora del coneixement sobre el patrimoni.
- e. Coneixement i possible aplicació de sabers tradicionals oblidats que poden servir en el present ja que són sostenibles.
- f. Reconeixement de les zones rurals com a font de cultura, coneixements i recursos.

A causa de l'envergadura del projecte i el nombre de centres que treballaran conjuntament, és possible que sorgisquen xicotetes dificultats de forma natural en el funcionament i gestió del mateix. Per a açò, es tindran en compte unes propostes de millora sobre la base d'una sèrie d'eines i metodologia que permeta afrontar aquestes situacions amb èxit de resolució, mitjançant un enteniment racional i comú del problema, que repercutirà en la millora de l'aprenentatge al llarg dels dos anys del projecte.

Després del repartiment de tasques i obligacions, on s'estableixen les funcions i responsabilitats per a cada soci, i l'elaboració d'un organigrama de funcions i responsabilitats en cada nivell jeràrquic, es persegueix la consecució dels compromisos adquirits dins del termini establert.

Al seu torn, per a minimitzar els riscos del projecte, es redactaran breus informes a través de la fitxa de control d'activitat i despeses, tenint informació a cada moment. Una altra eina, que sens dubte contribuirà a la minimització del risc, consistirà a mantenir-se organitzat i informat a través de les reunions de seguiment del projecte, quedant registrada l'assistència i contribucions de cadascun dels assistents mitjançant la fitxa d'assistència activitats⁷ i actes de reunions⁸.

2.4.- Conclusions

El projecte està pensat a deixar les eines necessàries per a una continuïtat del material i coneixement mediambiental i ecològic en centres públics educatius aprofitant la realitat actual cultural, mediambiental i agrícola.

L'existència de vies de comunicació i difusió com a Internet, per a la socialització de coneixements i experiències o el creixement i evolució per a poder extrapolar tota aquesta informació a altres escenaris i de manera transnacional. Deixar constància com a oportunitat d'informació i aprofitament per a la creació de la cultura i consciència de respecte a la naturalesa i de l'empreneduria d'accions rurals en centres educatius públics.

Habilitar uns instruments conceptuals, de sostenibilitat, de formació i d'eficàcia per a la finalitat del projecte, element de transició entre el món educatiu i el real del nostre entorn i/o professional desenvolupat en un entorn rural.

7

Annex VII. Fitxa assistència activitats

8

Annex VIII. Actes reunions

Es tracta d'un projecte innovador i amb un enfocament d'aprenentatge cooperatiu i multisectorial. L'intercanvi i enriquiment d'idees, experiències i coneixements és bidireccional, tant des del projecte cap a l'alumne, com en benefici del projecte mateix.

Per tant el present projecte:

- a. Fomenta la implementació d'objectius en la línia de l'Estratègia Valenciana d'Educació Ambiental per al Desenvolupament Sostenible (EVEADS) i amb plantejaments comuns anunciats en polítiques europees que persegueixen fomentar el desenvolupament rural, com la PAC (Política Agrària Comuna) i els PDR (Planes de Desenvolupament Rural 2014-2020), i l'Pla de producció Ecològica de la Comunitat Valenciana dins de la línia de formació i Recerca, incloent tant a agents públics, com a agents privats.
- b. És el resultat de l'actuació del món educatiu amb el mitjà rural serà una oportunitat per a millorar i fer atractiu aquest entorn per a la inversió amb la finalitat de conscienciar a les noves generacions sobre el medi ambient i l'ecològica, creant ocupació regional i la recuperació d'una econòmica sostenible.
- c. Ensenya a emprendre, sobre la base de valors com l'esforç, la constància, la canalització de les idees en accions concretes, les sinergies positives sobre el desenvolupament regional rural i sostenible, la capacitat de treball en grup i la coordinació entre els agents locals i de les polítiques educatives basades en el medi ambient, ecologia i desenvolupament rural.
- d. Persegueix la creació de riquesa través de la identificació i aprofitament de les oportunitats i d'una visió "del local al global". L'educació en empreneduria cap al medi ambient, el seu respecte i sostenibilitat dels recursos naturals ha de configurar-se com un element transversal, amb accions i estratègies educatives basades en la formació de competències bàsiques i transversals, així com l'ús de les eines innovadores i sostenibles que asseguren la seua viabilitat.
- e. Contribuirà a la creació d'un valor afegit que beneficiarà a la comunitat educativa, al territori i a la societat, donant-li valor al paisatge com a eina d'aprenentatge, compliment i eficàcia sostenible amb l'educació i la formació de EcoEscoles.

La pròpia naturalesa del projecte, així com la consecució dels objectius, impliquen, necessàriament, afrontar el projecte atenent a una metodologia de treball basat en la metodologia "bottom-up" que permeta la interacció i integració dels participants un entorn marcat per les 4C: Col·laboració, Cooperació, Concertació i Concreció.